

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**ХХVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченого радою
Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М..В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежніков Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

відчуття пригод. Вплив має якість контенту, який публікується в соціальних мережах. Він повинен бути цікавим, інформативним та привабливим для потенційних клієнтів. Щодо підходів, методів просування туристичного продукту, то дієвим є застосування комплексу інструментів, акцентуючи увагу на більш дієвих до бізнес-середовища.

Література

1. Вплив соціальних мереж на індустрію туризму. Мережевий блог. [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/11/172.pdf>.
2. Tourism Management - Developing Product – [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://www.tutorialspoint.com/tourism_management/tourism_management_developing_product.htm
3. Алдошина М.В. Сучасні методи просування туристичного оператора на ринку. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/12391/1/%D0%90%D0%BB%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf>
4. Пуліцці Дж., Хеллетт Дж. Управління контент-маркетингом. Київ: 2018. - 225 с.
5. Експлорація онлайн-технологій у сфері туризму: аналіз медіа-досліджень. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.mrg.org.uk/>

Чуприна Олена,

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу та туризму
Маріупольський державний університет

Токарева Валентина,

доктор наук з держ. управління, професор, професор кафедри маркетингу та туризму
Маріупольський державний університет

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ЛОГІСТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Війна в країні спричинила руйнування житлових будинків, інфраструктурних об'єктів, призвела до порушення процесів забезпечення населення продуктами харчування та непродовольчими товарами першої необхідності, стабільними комунальними послугами,

медичним обслуговуванням тощо, загострюючи питання забезпечення гуманітарних потреб мільйонів людей.

Слід зазначити, що ряд територіальних громад опинився в районах бойових дій, а їх мешканці потребують допомоги, зокрема: матеріалів для відновлення постраждалих будинків, одягу, палива, продуктів харчування, медичної допомоги, тощо) [1, с.205]. Крім того, значно ускладнює ситуацію відмова частини населення покинути власні домівки, що опинилися у небезпечній зоні, створюючи значну загрозу для свого життя, не маючи можливості задоволення щоденних потреб і доступу навіть до гуманітарної допомоги (у тому числі через обмеження, пов'язані з логістикою).

Зазначимо, що в умовах воєнного стану існує масштабна проблема гуманітарного забезпечення населення, яка з часом лише збільшується. А її вирішення потребує швидкого реагування, спрямованого на постачання необхідної номенклатури та обсягів допомоги як постраждалим в зоні активних бойових дій, так і внутрішньо переміщеним особам, що вимушено залишили власні оселі через обстріли та небезпеку для власного життя та здоров'я.

Так, за даними Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН) [2; 3], кількість населення, що потребує допомоги, значно зросла внаслідок повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року, сягнувши позначки 17,7 млн. осіб.

Підкреслимо, що ефективність процесів гуманітарного забезпечення залежить від побудови дієвої системи, здатної адаптуватись до мінливих умов (коригування маршрутів, реагування на нові потреби тощо), координувати діяльність та оперативно здійснювати логістичні операції, вирішувати проблеми гуманітарного характеру та надавати відповідну допомогу тим, хто її потребує.

За таких умов підвищується значущість гуманітарної логістики, яка здатна здійснювати управління матеріальними та супутніми потоками з метою задоволення істотних гуманітарних потреб у невизначеному і нестабільному середовищі.

Одним з її основних завдань є планування, закупівля або одержання, зберігання запасів (за необхідності) та своєчасна доставка життєво необхідних товарів та інших ресурсів і матеріалів надійним та безпечним гуманітарним ланцюгом постачання (коридором) до найвіддаленіших та найнебезпечніших регіонів постраждалим під час надзвичайних ситуацій, військових дій або стихійних лих та надання відповідних логістичних послуг на місцях в максимально повному обсязі з максимальною швидкістю, забезпечуючи їх вчасність та найменші витрати.

Аналізуючи комплекс логістики слід вказати, що на відміну від комерційної сфери, при прийнятті управлінських рішень в галузі гуманітарної логістики першочергово враховуються

швидкість допомоги (час) та максимальність необхідних товарних позицій, в яких є нагальна потреба. При цьому мінімізація витрат враховується в останню чергу.

Серед інших завдань гуманітарної логістики слід виокремити такі, як: евакуація населення; забезпечення санітарних та гігієнічних умов для населення, що мешкає на постраждалих внаслідок військових дій територіях; забезпечення усім необхідним організації, що усувають наслідки загроз; відновлення критично важливої інфраструктури; інформаційна підтримка та комунікації тощо.

При цьому логістичні процеси здійснюються за дещо трансформованими ланцюгами, здатними мінімізувати час логістичних операцій, що обумовлюється ризикованістю та невизначеністю ситуації в умовах воєнного стану [4]. А функціонування та підтримку гуманітарного ланцюга постачання забезпечує значна кількість учасників, від злагодженості швидкості та своєчасної координації дій яких залежить успіх гуманітарної місії. Серед них: уряд, донори, міжнародні організації, благодійні фонди (як національні так і міжнародні), військові, логістичні оператори тощо.

Аналіз особливостей розвитку гуманітарної логістики в Україні в умовах воєнного стану дозволив визначити ряд проблем, в цій сфері, здатних негативно позначатись на своєчасній доставці життєво необхідних товарів. Серед них:

- недостатній рівень нормативно-правового забезпечення процесів;
- складнощі прогнозування потреб у гуманітарній допомозі на певний період;
- недостатня координація та взаємодія між учасниками процесів забезпечення населення гуманітарною допомогою;
- недостатній рівень інформованості населення про порядок отримання гуманітарної допомоги;
- труднощі в організації процесів транспортування вантажів, що спричинено затримками у зв'язку з необхідністю проїзду транспорту через певну кількість блокпостів, дотриманням правил руху під час комендантської години;
- недостатній рівень розвинення складської інфраструктури для зберігання товарних запасів гуманітарної спрямованості;
- обмеженість або взагалі відсутність доступу до постраждалого населення через пошкодження транспортної інфраструктури тощо.

Отже, своєчасність гуманітарного забезпечення тих, хто потребує такої допомоги залежить від ефективної організації та управління потоковими процесами та логістичними операціями в рамках гуманітарної логістики, яка має певну специфіку, ставлячи на перше місце швидкість та максимізацію забезпечення потреб. Але, як свідчать результати досліджень, в умовах воєнного стану ця сфера стикається з низкою проблем, пов'язаних з її

функціонуванням та здатних перешкоджати своєчасній доставці життєво необхідних товарів. Аналіз проблем, що ускладнюють організацію логістичних процесів в цій галузі дозволили констатувати необхідність комплексного вирішення існуючих прогалин на різних рівнях: державному, місцевого самоврядування, гуманітарних організацій, логістичних підприємств, що уможливлюється шляхом формування пріоритетних напрямів розвитку сучасної гуманітарної логістики в Україні та конкретизації заходів в їх рамках та складатиме перспективи подальших досліджень.

Література

1. Мікуліна М., Клєщ О., Метенко А., Черниш А. Гуманітарна логістика України в умовах бойових дій. *Scientific research in the modern world. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference*. Toronto: Perfect Publishing, 2023. P. 204-209. URL: <https://sciconf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-researchin-the-modern-world-6-8-04-2023-toronto-kanada-arhiv/> (дата звернення: 12.12.2023).
2. Humanitarian Needs and Response Plan Ukraine. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-humanitarian-needs-and-response-plan-2024-december-2023-enuk>. (дата звернення: 15.12.2023).
3. Ukraine - Humanitarian Response Plan 2023. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/ukraine-humanitarianresponse-plan-february-2023-enuk>. (дата звернення: 15.11.2023).
4. Гринів Н. Гуманітарна логістика як інструмент трансформації логістичних потоків в умовах воєнного часу. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-4> (дата звернення 14.12.2023).

Стойка Андрій

доктор наук з державного управління,
професор кафедри публічного управління та адміністрування
Маріупольський державний університет

Горюнова Катерина

старший викладач викладач кафедри маркетингу та туризму
Маріупольський державний університет

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ЗАДЛЯ МАКСИМІЗАЦІЇ ПОЗИТИВНОГО ВПЛИВУ НА ТУРИСТИЧНУ ДЕСТИНАЦІЮ